

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

A kézdívásárhely városi és vidéki vadász-egyesület hivatalos közlönye.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.
Előfizetési árak: Egész évre 5 frt, félévre 2 frt 50 kr, negyedévre 1 frt 20 kr. — Egy eszám ára 5 kr. Községek, tanítók, iparosok és Egyesületek, melyek egyenként, ha előfizetnek, 4 frtért kapnak a lapot.

Felelős szerkesztő: Dobay János.

Kiadó-tulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

A lap szellemi részét illető közlemények, a szerkesztőséghez (Dobay János Kézdi-Vásárhelyt) intézendők.
Kiadóhivatal: K.-Vásárhelyt az ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájában, hová a hirdetések és előfizetési pénzek küldendők.

Szövetkezeti törvény.

Hosszu évek komoly munkája után immár csak napok kérdése, hogy a törvényhozás elé kerüljön az a javaslat, melynek megvalósulása korszakot jelent Magyarország gazdasági hitelügyében. Elkészült az új szövetkezeti törvény tervezete s ekként a mai kormány beváltja azt, amit három előző kormány megígért: a szövetkezeti ügy általános reformját.

Azt elmondani, hogy milyen szükséges és sürgős ez a reform, legalábbis felesleges. Hiszen mindenki tudja, hogy az 1875-ik évi kereskedelmi törvényt általában véve, de különösen a szövetkezetekre vonatkozó részét már régen kiötlöttük. Ami akkor a gazdasági szabadság kellékének látszott, időközben a szabadság eszközüvé változott s olyan ellenőrizetlen állapotot teremtett, mely egyrészt nagymértű visszaélésekre adott alkalmat, másrészt lehetlenné tette a szövetkezeti ügynek igazán nagyarányú kifejlődését, mérhetlen kárára minden gazdasági viszonyainknak, melyek épp ebben birhatnák egyik legerősebb támaszukat kedvezőtlen körülmények között.

Országos öröm kell tehát hogy fogadja a szövetkezeti reformnak tényleges bekövetkezését. S ez az öröm még tetemesen fokozódik, ha megismerjük az új törvényjavaslat részleteit, mert olyan akcióval állunk szemben, a mely nemcsak az alapját teremti meg a szövetkezeti ügynek, hanem mindjárt felépíti az egész szövetkezeti szervezetet is, egybe-kötve ekként az elvi megállapodást a gyakorlati keresztülvitelrel.

Ha az új szövetkezeti törvény részleteit vizsgáljuk, valósággal szemünkbe ötlük az a ritka gyakorlati érzék s igazán rendkívüli áldozatkészség, amellyel a kormány a szövetkezeti ügyet felkarolja. Olyan intézkedéseket tartalmaz a javaslat, melyek egyszer s mindenkorra végét vetik egy a szövetke-

zeti szédelésnek, mint annak az uzsorának, mely némely helyen erre a tételre is átharapódzott. Emelt megakadályozza az a rendelkezés, hogy a szövetkezetek részéről szedhető kamat és költség együttesen nem lehet több 6⁷/₁₀ százaléknál, a szédelésnek pedig utját állja azzal, hogy szövetkezetek alakulását hatóságok közreműködésétől teszi függővé. Vége szakad tehát annak a kornak, melyben mindenki tetszése szerint csinálhatott akár egy tucat szövetkezetet is három nap alatt, s aztán a maga tetszése szerint tehetett-vehetett, amíg valami botrányos szövetkezeti pör végét nem szakította makinációinak.

Ez a korszak már amugyis nagyon megviselte nálunk a szövetkezeti eszme hírnevét s hogy most megszűnt, méltán örvendhet neki a közügynek minden barátja.

Ámde az új törvényjavaslat nemcsak azt a munkát végzi, hogy ekként megassa az új, becsületes és rendszeres fejlődésnek medrét, hanem egy-szersmind gondoskodik arról a termékenyítő áradatról is, mely ebben a mederben szétfusszon. Évtizedeken át kipróbált porosz minta nyomán, de teljesen a mi viszonyainkhoz alkalmazva, Országos Központi Hitelszövetkezetet létesít a kormány, melynek az a hivatása, hogy a szövetkezeti ügy fejlesztésének hivatalos fóruma legyen, s egyszersmind ellássa azokat az adminisztratív és materiális feladatokat, melyek hivatásával kapcsolatosan felmerülnek. Szóval: állami jellegű szövetkezeti centrum lesz az új intézmény, a mely maga köré csoportosítván a máris működő szövetkezeteket, de kiváltképpen új szövetkezetet alapítván az ország minden zugában, az ekként létrehozandó óriási szervezetet irányítaná, ellenőrizné, rendben tartaná s főként elégséges pénzzel látná el.

Alaposan átgondolt s minden részleteiben kidolgozott szervezés áll tehát előttünk, melynek mérhetetlen jelentősége van nemzeti gazdaságunk min-

den ágára. A mi jelenleg legfőbb hiánya földművelésünknek és iparunknak egyaránt: az anyagi erőforrás, a hitel, ez az, a mit meg fog teremteni az új szervezet, a maga erősezzé, de feltétlenül igazságos, észszerű és okos intézkedéseivel. Kiváltképpen pedig a kis gazda és a kis-iparos fogja megkapni ezt az éltető erőt, a minthogy az egész szervezet ezeknek a kereseti osztályoknak igényeire a viszonyaira van szabva.

Ilyen sikerült munkára s a fontos ezélok érdekében, nem csoda, hogy a kormány a legszélesebb határig monó áldozatkészséggel bocsátja rendelkezésre anyagi eszközeit, illetőleg felhatalmazást kér eziránt a törvényhozástól. Azonfelül, hogy teljes adóilleték és bélyegmentességben akarja részesíteni a szövetkezeti ügyet, kerek négy millió korona összeget fektet bele az új szövetkezeti szervezetbe, hogy ilyként mindjárt nagy arányokkal kezdhesse meg működését az intézmény. Megadja neki egyszersmind az elsőbbségi jogot az anyagi érdekek védelme terén, nehogy magánérdekek miatt esetleg esorbat szenvedjen a közszélokra szánt pénz. S végül kellően fön-dirozott kötvények kibocsátására is felhatalmazást nyer az új szövetkezeti szervezet, lévén ez a legal-kalmasabb módja annak, hogy az olcsóbb külföldi tőke a magyar közgazdaság kisebb tényezőinek javára is érdekeltessék.

Ismételjük: a javaslat óriási jelentősége és intézkedéseinek gyakorlata és kidolgozása szembeszökő. Megállapítja a szövetkezeti fejlődés új irányát, rendjét, létrehozza az egész eleven szervezetet, rendelkezésre bocsátja a szükséges anyagi erőket és az ekként megteremtett egész intézményt körülhatá-lyozza mindazokkal az eszközökkel, amelyek egy-részt működésének eredményét közelebb hozzák, másrészt haladását a kitűzött uton feltétlenül bizto-sítják. Ilyen körülmények között a magyar közvéle-mény, melynek csak elismerő szava lehet a javas-

TÁRGZA.

Helyes-e, szükséges-e a nők gym-nasialis képzése?

(Folytatás és vége.)

A jó háziasszonynak főerényei: az idő- pénz- és munkabeosztás már olyan magasabb szellemi mű-ködést kívánna meg, a mire csak egy igazán mű-velt nő képes. A jó feleség nem elégedhetik meg azzal, hogy férjének éppen csak kosztjáról, ruházata rendbentartásáról gondoskodik, hanem ezéllait, tö-rekvéseit, gondolatait is értenie kell, mert igen sok-szor a férfinak küzdelmeiben vigasztalásra, bátorítá-sra, olykor indulatainak csönésítésére van szük-sége: a jó feleség legelső és legjobb barátja férjé-nek, de művelt férfi barátja, igazi felesége csak mű-velt nő lehet.

A jó anya természetes, legjobb nevelője gyer-mekeinek. Birnia kell teljes bizalmat kell, hogy azok függjenek tőle, hogy legfőbbjét elismerjék, mert a gyermek csak egy tekintélyt ismer: a szellemi és er-kölesi felsőbbiséget, s a kiből ezt nem érzi, arra nem hallgat, az őt nem vezetheti. Csak igen kevés anya van ma, ki tekintélyét, gyermekeire való jó hatá-sát és fegyelmezési képességét egész végig, azok nevelésének befejeztéig meg tudná tartani. Ennek oka az, hogy az iskolás gyermeknél, különösen pe-gig fiainál, a legtöbb anya kevesebb tudással bir.

Nem tud gyermekének mindig, mindenben ta-nácsosai, felvilágosítással, utbaigazítással segítségére lenni, és mihelyt a gyermek észreveszi, hogy neve-lője, — legyen az anya, tanító vagy nevelő — va-lamiben, a mit neki magának tanulnia kell, tájéko-zatlan: azonnal gyöngül a tekintély. És, ha e mel-lett még az a baj is megvan, hogy az anya — ta-lán éppen tudatlanságában — egy és más apró igazta-lanságot követ el gyermekével szemben, vége lesz minden nevelői hatásnak és függésnek. A gyermek azontul csak a vérség gyöngé szavára hallgat, ha anyjának bár a kötelező külső tiszteletet meg is adja. Ezért van, hogy az anyák legnagyobb része ide-genekre, nevelők vagy nevelőnők vezetésére bizzák gyermekeiket már a legkorábbi gyermekévekben és ők maguk kénytelenek tétlenül visszavonulni éppen legszebb, legfontosabb anyagi kötelességüktől: gyer-mekeik lelkeinek, érzületének irányzásától.

Lám, mennyi hiány van a családi életben is a miatt, hogy a nőknek még mindig félnek alapos, rendszeres nevelést és a férfiakéval egyenlő széles ismeretkört nyújtani!

Mily óriási tévedés éppen attól vonni meg a kellő szellemi képzettséget, a kinek legszebb és leg-nagyobb tere volna, hogy azt az emberiség javára felhasználja! Hiszen a férfi ezt a kincset, mely nála csak a későbbi szakképzettségnek alapjául szolgál, igazán alig használhatja fel gyermekei érdekében. Ó künne él a világban, szakképzettségét érvényesíti a kényérkereset vagy jobb esetben az ügy érdeké-ben, melynek munkása lett. Ha fáradtan haza megy, kedve sincs, türelme sincs gyermekei tanításával, vezetésével foglalkozni, de nem is kívánható tőle,

a minthogy a főzésbe és a ház rendbentartásába sem kívánjuk beleavatni, mert mondjuk ki az igazat, nincsen neki arra semmi természetes hivatása, ké-pessége. Ezért mondja igen helyesen egyik kitűnő angol pedagógus: „ha a férfit tanítod, — egyetlen lelkét világosítottál fel, — de nevelő a nőt és fá-lyát gyújtottál, a mely sokaknak világít.”

Mindeddig azt igyekeztem feltüntetni, mily nagy szüksége van a nőnek természetes hivatása körében, a családban arra, hogy a körülményeihez, társadal-mi helyzetéhez méltó műveltséget megszerezze. Egyedül ez az érdek elég volna annak kimondására hogy helyes, ha a nőket gymnasiális, a férfiakkal egyenlő nevelésben részesítjük. Természetesen, a mint a férfiakra nézve nem tesszük ezt kötelezővé, úgy a nőkre sem. De legyen meg a lehetőség a nőkre nézve is, hogy azt az általános műveltséget megsze-rezhessék maguknak. Az egész nőnevelési rendszer-ne nézve pedig ki merem mondani, hogy idejét mult dolog a fiu- és leánygyermek nevelésében különbségeket tenni. A bánásmódban, igenis lehet különböztetni, mert a leányok szelidebbek a fiuknál és egyhébb fegyelmezősséssel is rendben tarthatjuk őket, de a tanulmányokra nézve nem lehet különbség, mert hiszen a szellemi világban nemi különbségek nem léteznek. Minden társadalmi körben az volna egyedül helyes, ha fiu- és leánygyermekeket teljesen egyenlő iskolatartásban részesülnének, mert csak így biztosítható jó előre már a családi élet harmo-niája és így volna képes minden kör asszonya hi-vatásának tökéletes betöltésére.

Ha a családi életre nézve annyira fontos dolog a nők alaposabb szellemi képzése és ezzel együtt

latról, méltán számít arra, hogy a szövetségi ügyek minden igazi barátja a legnagyobb készséggel fogja a nagy terv keresztülvitelét elősegíteni.

A közdi-vásárhelyi jótékony Nőegylet által rendezendő társasestélyek szükségességéről és céljáról.

Az 1898. március 9-én megtartott első társasestély alkalmával felolvasta: Kiss Jenő polg. isk. tanár.

(Vége.)

Epen azért, igen tesztelt hölgyeim és uraim, a társasestélyeknek komikus hátteret adnunk nem szabad. Legyenek társasestélyeink olyanok, hogy abba az anya gondosan nevelt leányát magával vihesse, hogy azokba a komoly fiatal ember, férfi vagy nő azon tudattal jelenjék meg, hogy itt szépet, nemest, felemelőt láthatnak és hallgathatnak meg.

A kiknek azonban komoly jellegű atmoszférái társasestélyeinknek nem fognak tetszeni, — egyszerű dolog: ne menjenek oda. Hisz vannak időszakok, midőn gyarló emberekül azt hisszük, hogy a társadalom hétrét görnyed előttünk, de hát a megvadult paripák is megállnak valamikor, ha csak futásuk közben tönkre nem tették magukat, csak beállnak ezek is a glóriába.

A társasestélyeket rendezze a nőegylet elnöksége, még pedig úgy, hogy azon legalább egy dolgot, mindig komoly irányú és a felőlet témát minden oldalról megvilágító felolvasás tartassék. Ha a felvetett kérdés természete megengedi, helyesen jár el az elnökség — ha a kérdést eltérő nézőpontokból is megvilágítja, hogy így minden adott esetben (ha lehetséges) tárgyilagos eszmecsere fejlődjék ki. A felolvasások legyenek egyszerű nyelvezettel írva, világosak, érthetők és társadalmi életünkre úgy, mint az egyesekre nézve hasznos hozók, olyanok, hogy azok a hallgatóság közt több időn át beszéd tárgyát képezhessék. Egy jó felolvasás, értekezés a szereplőknek sok gondot, utánjárást ad, épen azért annak tárgyát gondosan vélném megválasztatni.

Nem tartom mellékesnek azon körülménynek a közönséggel jó előre való tudatását sem, hogy ki olvas fel s minő tárgyról értekezik, — hogy ne csak a társasestély, hanem annak tárgya iránt is jó előre érdeklődhessenek.

Ezekben volt szerencsém a társasestélyek célját, hivatását megvilágítani. Tudom, hogy már is nagyon visszaéltem türelmökkel, de bocsássanak meg.

És most, midőn az első társasestély megtartása alkalmával üdvözlöm a jótékony nőegyletet s legfőképp annak minden szép és nemes iránt buzgó-

kodni tudó tisztikarát, azt kívánom, hogy az első társasestélyek sikertelenségén ne csüggedjenek el, tekintsék a célt s azt, hogy a székely nőknek meg kell, hogy hódítsák ezt a székely országot, mely hogy a lejtőn áll, abban a székely anyáknak nem kis része van.

Gyermeiket már a bölcsőtől neveljék szívós munkásságra, neveljék az igazi természetes egyszerűségben, hogy tudjanak minden vonalon szerény igényekkel, erős kitartással megállapodni, neveljék emberbaráti tiszteleten alapuló hazaszeretetre. Oltásuk belőlük a fajszeretet tűzénél a közjólét iránt való lelkesültséget és munkálni vágyást, akkor hiszem, hogy a mag, melyet félve, reszketeg kezekkel ültetnek e jobb jövőre érdemes anyaföldbe, nem nagy idő múlva terebélyes fává fog nőni, hogy unokáinknak vezérlő utmutatóul szolgálhasson. Istennek áldását kérve társasestélyeinkre — azzal végzem felolvasásom, hogy éljen az uttörő közdi-vásárhelyi jótékony nőegylet!

Kereskedő Ifjak estélye.

Kézdi-Vásárhely, 1898. Március 20-án.

Lélekemelő, hazafias momentumokban gazdag ünnepélyt rendezett a kereskedő ifjak társulata a március 15-iki magasztos események félszázados évfordulója alkalmából.

Már este fél 8 órakor elegáns, válogatott közönség gyűlt össze a kereskedők díszes és csinnal berendezett Casinójában azon dícső és örök emlékeztető nap emlékére, a mely mint a „szabadság, egyenlőség, testvériség“ korszakot alkotó elvei diadalra jutásának napja mindenkor lázasabb dobogásba hozza s kitörő örömről készíti a szíveket.

A változatos és ügyesen összeállított műsor első pontját Vajna Károly ur felolvasása képezte, ki áthatva a nemzeti újjászületés és az ideális gondolatok reminiscenciáitól, szépen átgondolt, finom írói érzékre valló leendőletes beszédében ismertette Március Idusának jelentőségét.

A közönség lelkesen kitörő tapsaival és éljeineivel jutalmazta felolvasót.

Ambrus Róza k. a. szavalt el ezután honleányi lelkesedéssel, igen szép rutinnal Ábrányi Emil egyik alkalmi költeményét.

Az ünnepély egyik kiemelkedő pontját képezte az az ének-négyes is, melyet Jancsó Irén, Jancsó Vilma, Novák Teréz és Vargha Irén kisasszonyok meglepő precisióval, kellemes összhanggal, a hallgatóság meg-megújuló tetszésnyilvánításai mellett adtak elő, s a mely énekszámaik többszöri megismétlésére ragadta a közönséget.

kosság volna valakit az egyéniségének megfelelő munkakörből kizárni, vagy pedig kenyérkereset kérdése, a mikor ismét egyetlenség volna valakit a megélhetés teréről leszorítani. — Azt is kimerem mondani, hogy mihelyt a nő érzi, hogy saját magára támaszkodva is megállhatja helyét, növekedik önbecszerete és nem fog olyan mohón, mindenáron a házasság kikötőjé felé evezni, mint a hogyan most még a legtöbb leány majdnem kénytelen vele. És ez nem a családi élet aláhanyatlását vonja maga után, hanem ellenkezőleg annak szilárdabb erkölcsi alapra emelkedését jelenti. Mert az önálló, kenyérkereső nő, nem azért, hogy valaki eltartsa; nem azért, hogy társadalmi állásához jusson; nem azért, hogy éppen vén leánynak ne maradjon — és nem azért, mert talán szülei kényszerítik, — hanem szabad elhatározásból, tiszta vonzalomból megyen férjhez, tehát azzal a nemes erkölcsi céllal, a mely ma a legtöbb házasságban többé-kövésbé hiányzik.

Mindeneket összefoglalva — én úgy vélekedem, hogy a nőknek gymnasiális oktatása és az egész nőnevelésnek a férfiakéval egyenlővé tétele nem csak helyes, arra nem csak szükség van, hanem úgy a családi élet jobb jövőjének, mint a nők társadalmi helyzetének emelése céljából az nagyon is kívánatos. Olyan eszme ez, a melyért mindenkinek, ki az emberiség javát szíven hordozza — lelkesülnie kell és hiszem is, hogy a ki érdemesnek tartja e tárggyal komolyabban foglalkozni — velem együtt azt óhajtja: minél előbb jöjjön el az igazi, a komoly nőnevelés felvirágzásának várva-várt napja, a család és a nők boldogulására!

Tompa Zoltán Petőfi „Talpra magyar“-ját ifjui tüzzel, ambícióval szavaltta el.

Végül Vertán István ur művészi niveauon álló czimbalomjátéka, a mely méltó elismerést aratott, zárta be a műsort.

A műsor végeztével a Casino tágas termeiben úgy a mamák és papák gondos gárdájának, mint a lolkes fiataiságnak alkalma nyílt a társasjátékok sokféle nemeiben, mint kártya, tombola, sakk stb. teljes élvezetet találni egész az éjjeli órákig.

Abban a kedves zürzavarban, melyből minduntalan kihallatszott a vidám ének: „a mi tiszteletünk tárgya“, a fájdalmas felkiáltás: „sakk, matt és patt“, mindeki gyorsan látta tovatűnni az órákat, s még azon sem csodálkozhatunk, ha e dissonanciaiban szerelmi vallomások sokat mondó tekintettel cseréltettek ki, sőt még azon sem, ha egy-egy házassági frigy keletkeztetésének alapja itt lett volna is elvetve.

Terpsichore, a táncz örök ifju Musája valóban nagyon sajnálhatta, hogy aktualis munkaszüneténél fogva pihenésre volt kárhoztatva.

E kedves ünnepélyért méltó elismeréssel adózhat a kereskedő ifjak társulata Kiss Károly és Fejér Antal uraknak, kik rendezői tevékenységükkel, vig kedélyükkel fokozták az általános lelkesedést.

Elismerés illeti magát a rendező bizottságot is, mely alkalmat nyújtott arra, hogy ki-ki szívébe zárja a nagy napok örök emlékét, s a bála és kegyelet soha el nem muló érzéseivel siessen áldozni a magyar szabadság Pantheonjában.

Phönix.

Irodalom.

— A Pallas Nagy Lexikonának szerkesztőse azzal a kérelemmel fordul az olvasókhoz, hogy a lexikon készüléskor levő pótkötete számára az immár kész I—XVI. kötetben netán észrevett hibák és hiányok jegyzékét hozzá (V. ker., Honvédtétele 4. sz.) beküldeni sziveskedjenek. A lexikon szerkesztőse nagyon kéri az ilyen észrevételek beküldését, hogy nevezék meg magukat, mert csak ez esetben adhatja meg nekik vagy kérheti tőlük, magán levélben, a sok esetben szükséges bővebb felvilágosítást.

— Az „Üstökös“ e heti száma ismét a szokott változatos tartalommal, pompás rajzokkal jelent meg; folytatja a nevezetesebb emberek, írók és művészek karikatúráinak közlését; politikai apróságai elevenek, találók; ezuttal három „Ötven éves krónikás adomával“ kedveskedik olvasóinak, legkiválóbb darabja mégis a szerkesztő tollából eredő vers: „Ha Petőfi élne“. — Az „Üstökös“ előfizetési ára negyedévre 2 forint. Az előfizetések egyszerűen így czimzendők: „Az Üstökösnek — Budapest.“

— Megjelent a „Pillangó“ czimű élelzap 8. száma a következő tartalommal: Gyerek felfogás (kép). Helyesen sejt (kép). Apró hirdetések (2 kép). Per procura (kép). Kivágta magát (kép). Az okos Szultán (kép). Cselédjeink (kép). Lici a politikus. Bálí beszélgetés (kép). A szerkesztőségben (kép). Rettenetes (kép). Pénzügyi politika (kép). Modern szökés (kép). Rövidlító (kép). Angol udvariasság (kép). A takarékos háziasszony (kép). Metamorphosis (4 kép). Fa és struez (afrikai történet) (4 kép). Biztatás (kép). Moskovitz Ábris szomatori zsidóbíró adomái. A türelmes (kép). A kópó (kép). Csere. Előkészület (kép). Színész sóhaj (kép). Tiket Lojos sportvigécz, sportszerű elmélkedései. Modern nyomor (kép). Gyermek logika (kép). Kettecskén (kép). A „Pillangó“ kiállítás, képei és tartalma hétről-hétre gyönyörűbb, tehát legjobban ajánlható. A „Pillangó“ szerkesztőse és kiadóhivatala Budapest, Teréz-körut 35. sz. a. van. Előfizetési ára negyedévre egy forint.

Ujdonságok.

— József napja. Hatolykai Potsa József val. b. t. tanácsos névnapját Seps-Szentgyörgy város és a vármegye közönsége hagyományos módon családi bensőséggel ünnepelte meg. A tisztelet és ragaszkodó szeretet a kitűnő székely főispán iránt minden oldalról meghatóan nyilvánult. Elhozták üd-

a gymn. oktatásnak reájuk való kiterjesztése is, van még egy más érdek is, a mi ezt megkívánja. Tudjuk jól, hogy részint a megélhetés nehézsége, részint más okokból nem minden nő szentelheti életét egy család boldogítására. A társadalomnak kötelessége az ilyen önállóságra utalt nőkről gondoskodni hogy tisztességesen fentarthassák magukat. Néhány jelentősebb pályát meg is nyitottak ugyan az önállóságra törekvő nők számára, de a gymnasiális és egyetemi képzés nélkül éppen azok a pályák voltak az, amelyekre a legkevésbé alkalmasak voltak. Ezért a nők, a melyeken már nem csupán felfogás, hanem valódi csendes jólét, esetleg némi jómód is várhatna reájuk.

Okatlan félelem az, hogy az ilyen jogok elvonnák a nőt a családi körtől és a nőt a férfi versenyteréből. A nőben a családi érzelmek, melyek a legjobban állást is azonnal kész föltörőlni még szerényebb és nehezebb körülményekkel is, ha olyan férfira talál, kit szerethet s kiért a családi élet nehéz, de mindennél szebb kötelességeit elvállalni meri.

Attól sem kell tartanunk, hogy a gymnasiu-mok megnyitásával csupa hiuságból özőnlenni fognak a nők a gymnasiu-mokba és az egyetemekre. Igaz, nagy hatalom a hiuság, sok áldozatot is meghoznak érte a nők, de bizonyára egyik sem fogja ten-ni azt, hogy ifjukora legnagyobb részét annak ol-tárára áldozza. Hiuságból senki sem fog 17—18 esztendő-t tanulásban töltetni, — ha csak más indoka nincs a gymnasiu-mi és egyetemi tanfolyam végzé-sére. Ez a más indok pedig vagy a nagy hivatott-ság valamely pályára, mely esetben szellemi gyil-

völzetüket hivatalok, testületek, magánosok s a jókívánatok özöne árasztotta el azt a férfit, a ki vármegyéje közéletének irányításában már több mint két évtized óta oly hazafias erőlyvel és annyi maradandó sikerrel munkálkodik. Szombaton délelőtt tíz órakor gyűltek össze: a vármegye és a város tisztikara, hivatalos testületek, lelkészek, áll. tanítók nagy számmal a főispán elfogadó termében. Szentiványi Miklós vármegyei főjegyző fejezte ki azok nevében igen szépen azt az őszinte ragaszkodást és igazi becsületet, melyet a „vármegye atyja” iránt érez itt mindenki. Főispánunk meghatottan válaszolt az üdvözlő beszédre, kiemelve a bizalomnak és együttes munkásságnak szükségét a hivatalos és társadalmi élet sikerére nézve. Este a főispán tiszteletére fényes estély volt a városház dísztermében, hol a vidékről is számosan jelentek meg. Ott volt dr. Székely György és dr. Béli László országgyűlési képviselő is.

— **Időjárásunk** a legnagyobb mértékben változatos, két nap nincs egyforma. Mult vasárnap gyönyörű tavaszi nap volt, s hétfőn már esett az eső s hullott a hó és így folyt a héten. Hanem azért a gazda közönség nagyon örvend ezen nyirkos időknek, mert csak így remélheti, hogy a veszendőbe indult vetések egy kissé elé fogják venni magukat. Időjárásunk tehát, ha kellemetlen is, de nagyon hasznos.

— **Szemvizsgálat.** Az évi rendes szemvizsgálat Kézdivásárhelyt megindult. A városi főorvos eddig több mint 1000 embert vizsgált meg. Jövő pénteken a vizsgálat tovább foly.

— **Társasestély.** A kézdívasárhelyi jótékony cselelőnőgyűlés folyó hó 26-án szombaton este 8 órával kezdődött ifj. Jakab Istvánné 6 nagysága nőegyleti alelnök védnöksége alatt a „Millenium” szálló nagytermében társasestélyt rendez, melynek tárgysorozata a következő: Felolvasás a divatról tekintettel nemzetgazdasági érdekeinkre s a jóízűs következményeire. 2. Ének quartett (népdalok, éneklő 10 fiatal ember). 3. Értekezés egy érdekes tárgyról. Ezen második társasestélyünkre a nőegylet tagjait s az estély programja iránt érdeklődő közönséget ez uton is tisztelettel meghívjuk. Más fajta nyomtatott meghívók nem küldetnek; beléptidj 20 kr. A rendezőség.

— **A brassói botrány.** A rendőrség mult keddi brutalitása még mindig nem hagyja nyugodni a kedélyeket. Most tűnik ki, hogy a katonaság indokolatlan igénybevétele következtében mily méltatlanság esett a békés polgároknak, kik közül számosan megsebesültek. Különösen nagy azoknak a nőknek száma, a kiket a rendőrség ültegi vagy a katonaság pusztatása megsebesített. A nők úgy kerültek a brutalitás színhelyére, hogy a főtér egyik oldalán, az ugynevezett Buzasoron, mely a brassói közönség rendes sétahelye, végezték sétájukat, mikor a rendőrség őket megtámadta. A brassói zöld szászok lapja hallatlan durvasággal támadja Maurer Mihály főispánt, azért, hogy pártját fogta az ünneplő magyarságnak és a rendőrség ellen vizsgálatot rendelt el. Azt mondja a többek közt, hogy elvesztette a szászok és oláhok rokonszenvét és bizalmát és hogy a rendőrségnek kötelessége lett volna a csöcselékkel együtt őt is bekísérni. A zöld szász lap ezen eljárása még inkább fölizgatta a kedélyeket s a magyar lap a rendőrség államosítását követeli.

— **A kézdívasárhelyi „Kereskedő-Ifjak Társulata” folyó évi március hó 27-én (vasárnap) délután 3 órakor saját helyiségében rendes évi közgyűlést tart, melyre ugy az alapító, rendes és pártoló tagok, valamint a társulat iránt érdeklődők tisztelettel meghívotnak. Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. Jegyzőkönyv felolvasása és hitelesítése. 3. Titkári jelentés. 4. Pénztárnok jelentése. 5. Számvizsgálók jelentése. 6. Könyvtárnok jelentése. 7. Költség előirányzat az 1898. évre. 8. Jelentések, indítványok és javaslatok. 9. 10. választmányi, 2 póttag, jegyző és számvizsgálók választása. Kézdi-Vásárhelyen, 1898. Március hó 23-án, Vargha Vilmos titkár.**

Közönség köréből. *)

Kedves Szerkesztő Ur!

Ismerve igazságérzetét s tudva, hogy a védőleveket kivétel nélkül támogatásában részesíti, mély

tisztelettel kérem, alábbi soraimnak b. lapjában való szíves közlésére.

Régebbi időben sokszor olvastam a „Székelyföld” hasábjain Kézdi-Polyán nagyközség jóirányu mozgalmairól is. Mostanában — fájdalom — csak inkább a hirdetések rovatában hallat magáról, mely a lakosság koldusodását, a társadalmi élet temetését szomorúan bizonyítja.

— Mi az oka ennek? — önkéntelenül kérdezi az ember. Megmondom. A vezetők nem törekednek a köz-, hanem csupán a magánérdek istápolására. Háziipar, gazdaságon kívüli keresetmód — itt ismeretlen. E helyett a váltó-aláírás dominál s ha a gyermek nem tanul, fináncz lesz belőle, mert ott könnyebb az élet. E községben talán egy ember sem létezik olyan, aki fináncz ne lett volna, lenni nem akart avagy ezután is ne akarna. Csoda-e tehát ilyen körülmények között, ha mindent csak fizetésért, emberbaráti szempontból semmit sem tesznek, sőt az előljáróság eltűri s talán képes végig is nézni, hogy nem ritkán, például egy rokon nélkül, senki által közvetlenül nem támogatott özvegyasszony lakházát — éjnek idején álmából felzavarva, életét, öreg napjait megkeserítve — rablóbanda módjára megostromolják és majdnem minden éjszaka arra közpört szórjanak a megvadult, vadon felnőtt, a műveletlenség sötét éjszakájában tapogatózó sihederek.

Különb is üsdöktől fogva híres ezen — az Istentől érdemtelenséggel sok minden előnnyel megáldott — nagyközség lakossága — (tisztelőt a fehér holló számba menő kivételnek) a romlott erkölcsök, tolvajságok, verekedések s a legmegátalkodottabb viselkedések tömkelegéről. Ideje volna, hogy a felsőbb hatóság legalább egy 4 személyből álló esendőri örsöt rendszeresítsen, mert maholnap már tiszteges ember ki sem mer lépni lakásából az agyonverés félelme nélkül.

Ajánljuk ezen felszólalást, mely alkotmányos, minden jóra szabadságot adó s a barbarizmust nem tűrő államunkban még nem engedhető állapotot tár fel, Nagyságos Gábor Péter alispán ur nagybecsű figyelmébe s kérjük szíves és sürgős intézkedését. Polyáni.

Idegenek forgalma.

Márcz. 10-től márcz. 17-ig.

— **Nemzeti szálló:** Magyarósy Gyula titkár Kolozsvár. Pálffy Béla ügynök Kolozsvár, Kelemen Lajos tisztú ügyész S.-Szt.-György. Ábrahám Sándor utazó Kolozsvár. Hercz Márton utazó Budapest. Dr. Horéh Lajos ügyvéd S.-Szt.-György. Pap János aljárásbíró S.-Szt.-György. Sára N. járásbíró S.-Szt.-György. Bogdán Flórián vállalkozó S.-Szt.-György. Deák András kereskedő S.-Szt.-György. Geiger Zsigmond utazó Bécs.

— **Millenium szálló:** Dr. Künle Tivadar ügyvéd S.-Szt.-György. Bandi József kereskedő Saar. Politzer Sándor utazó Gyula-Fehérvár. Rosenberg

Frigyes utazó Brassó. Sugár Lajos utazó Kolozsvár. Eisenburger Gusztáv utazó Brassó. Benkő Bálint utazó Marosvásárhely. Bründ Breiner utazó Bécs. Leichter Dezső utazó Budapest. Friedman József utazó Szabadka.

— **Jancsó Dénesné szálló:** Vitályos Imre utazó Villány. Dr. Horéh Lajos ügyvéd S.-Szt.-György. Kohn Márton h. ügynök Kolozsvár.

Szerkesztői üzenet.

J. I. urnak. Olyan cikket, mely már hetekkel ezelőtt megjelent egy másik lapban, nem közölhetünk. Egyebekre nézve tessék a kiadói hivatalhoz fordulni.

Nyiltér*)

Köszönetnyilvánítás.

Bécs, 1898. febr. 22

A „Nemzeti” Balesetbiztosító-Részvénytársaságnak Budapest.

Tordai cellulosegyárunk igazgatója Vauvert Nils Duchesne ur f. évi február hó 5-én vadászatról visszatérve egy véletlenül elsült seréltőlés által megöletett.

A „Nemzeti” balesetbiztosító-részvénytársaság Budapest a tényálladék felvétele után azonnal bekérte a szükséges okmányokat és ezek vételével haladéknélkül kifizette készpénzben a teljes biztosított összeget, azaz 30,000 koronát, miért is készségesen ragadjuk meg az alkalmat a „Nemzeti”-nek gyors és előzékeny eljárásáért teljes elismerésünket kifejezni.

Teljes tisztelettel

Tordai cellulosegyár

Schoeller és Társa

p. p. Neufeld Károly.

A „Nemzeti” balesetbiztosító-részvénytársaság Budapest (Erzsébet-körut 13. sz.) biztosítást nyújt mindennemű baleset anyagi következményei ellen, ugymint egyes egyéneket (polgár és katona), gyári és iparvállalati alkalmazottakat (munkások és tisztviselők), valamint bárkit, hivatás teljesítése közben vagy azon kívül, utazás alatt, vadászaton vagy bármely más alkalommal érhető baleset ellen, a legszabadelvébb biztosítási feltételek és a legjutányosabb díjtételek mellett.

Közelebbi felvilágosítást a legkészségesebben nyújt: a „Nemzeti,” az „Első magyar általános biztosító” a „Magyar franczia” és a „Bécsi biztosító” minden fő- és alügynöksége az ország bármely helyiségében.

Megbízható és ügyes üzletszerzők felvételnek.

*) E rovat alatt közlöttékért felelősséget nem vállal a szerk

HIRDETÉSEK.

1898

Vetés ideje: Augustus és szeptember.

Ültetés távolság: 15—20 cm.

Talaj minőség: jól trágyázott.

Mauthner-féle magvak.

Aranyozott: 15—20 cm.

Planzweite: 15—20 cm.

Bodenbeschaffenheit: Gut gedüngt.

A Mauthner-féle hirneves

Konyhakerti- és Virágmagvak
zárt és hatóságilag védett csomagokban, a törvényesen bejegyzett
medve-védjeggyel

valamennyi nagyobb

fűszer- és vaskereskedésekben kaphatók.

A Budapest Andrásy-ut 23. szám alatt létező Mauthner Ödön cég csakis olyan csomagoknál vállal teljes jótállást egészen friss és valódi magvakért, a mely csomagok ragasztva, a medve-ábrával s a Mauthner névvel jelezve úgy a mint a mellékelt rajz is mutatja.

MEGHIVÁS.

A sepsi-szentgyörgyi kerületi betegsegélyező pénztár f. év és hó 20-ára hirdetett

rendes közgyűlést

nem lehetvén megtartani, azt az alapszabályok 27. §-a értelmében 1898. évi márczius hó 27-én d. u. 2 órakor S.-Szentgyörgyön, a pénztár helyiségében tartja meg, melyre a t. munkaadók és a pénztár tagjai azon megjegyzéssel hivatnak meg, hogy ezen közgyűlés tekintet nélkül a megjelenetek számára, határozatképes lesz.

A gyűlés tárgyai:

1. Az igazgatóság évi jelentése.
2. A zárszámadások és pénztári kimutatások előterjesztése.
3. A felügyelő bizottság jelentése s a felmentvény megadása.
4. Az igazgatóság, felügyelő bizottság és választott bíróság kiegyesítése.
5. Az 1897. évi hiánynak a tartaléktőkéből leendő fedezése feletti határozat.
6. Indítványok.

Megjegyzés: Indítványok csak úgy tárgyalhatók, ha azok az igazgatósághoz a közgyűlést megelőzőleg 24 órával írásban beadatnak.
S.-Szentgyörgyön, 1898. márcz. 20-án. Az igazgatóság.

ÚJ VILÁGÍTÁS! TÜNDÉRIES FÉNY!

ELECTRA

gázfejlesztővel, mely felülmul minden eddigi világítószeret, fénye a vilánnal azonos, de sokkal kellemesebben hat a szemre.

TELJESEN VESZÉLYTELEN ÉS MINDEN

*** EDDIGI KÉSZÜLÉKET FELÜLMUL

melynek folytan átlotok, kávéházak, vendéglők, szállodák és magánlakások világítására igen alkalmas.

Kitűnő működésért jótallok.

Ezen legjobbnak elismert készülék költségvetésével kívánatra készséggel szolgálok.

Továbbá ajánlom gőzerőre berendezett nyomdát, a hol minden fajta nyomdai munkákat, ugymint: könyveket, folyóiratokat, körleveleket, meghívókat a legegyszerűbb kiállítástól a legdiszesebbig lehető legjutányosabb árban elvállalok; továbbá figyelembe ajánlom egy a községi előljáróknak, valamint ügyvédeknek és magánosoknak a részükre szükségeltető nyomtatványok nagy raktárát.

Kiváló tisztelettel:

IFJ. JANCsó MÓZES,
nyomdatulajdonos.

Levelezéseknél pontos címet kérek.

Van szerencsém egy a helybeli, mint vidéki t. közön ség szives tudomására adni, hogy Kovásznán

ÁLLANDÓ FOGGYÓGYÁSZATI TERMET

nyitottam a hol a foggyógyászat körébe vágó minden műve letet egy operatív, mint technikai ágbán elvállalok.

Rendelés minden nap reggeltől estig

Dr. Morvay István

25 49-* egyetemes orvos-tudor, fog- és szájbetegségek speciálistája.

1.000,000

Korona

Egy millió

nyerhető.

A 2-ik magy. kir. szab. osztálysorsjáték 50.000 nyereménynek jegyzéke.

A játékterv 9 §. szerint a legnagyobb nyeremény

1.000,000 Korona
Egy millió

A nyeremények következőleg vannak beosztva.

Nyeremények:	Korona
1. á	600.000
1. "	400.000
1. "	200.000
2. "	100.000
1. "	90.000
1. "	80.000
1. "	70.000
2. "	60.000
1. "	40.000
5. "	30.000
1. "	25.000
7. "	20.000
3. "	15.000
31. "	10.000
67. "	5.000
3. "	3.000
432. "	2.000
763. "	1.000
1238. "	500
90. "	300
47350. "	200 170 130
	100, 80, 40 kor.
50.000 nyer. és 13.160.000 kor. jutalom	ért.
melyek hat osztályban kisorsoltatnak.	

A 2-ik magy. kir. szab.

osztálysorsjátékban

a sorsolási program szerint egy millió koronát, tehát hatalmas összegű készpénzt nyer a legnagyobb nyeremény a játékterv 9. §. szerint; ennél fogva ezen osztálysorsjáték nagyon előnyös nyerési esélyeket nyújt; és pedig:

100.000 50.000

eredeti sorsjegy pénzneménnyel.

A sorsjegyek felének nyernie kell. Az összes 50.000 nyeremény a melléte álló jegyzékben fel van sorolva és a kormány ellenőrzése mellett hat egymásután következő rövid időközben kisorsoltatik, midőn is a nyert összeg a szerencsés nyerőnek készpénzben kifizetetik.

Eredeti sorsjegyeket következő eredeti áron adunk el:

Egész eredeti sorsjegy 6 frt 50 kr.

Fél " 3 frt 50 kr.

Negyed " 1 frt 50 kr.

Nyolczad " 0 frt 75 kr.

Az összesnek postai úton való részlete után azonnal megküldjük a rendes eredeti sorsjegyet az első húzásbani érvényesül. Kíváncsi utazóknak is küldjük a sorsjegyeket.

Minden sorsjegyküldeményhez az eredeti húzási programot is megküldjük és minden húzás után részlete azonnal megküldjük az eredeti húzási listát.

Gyakran ezeket közzéadjuk a mérés valóságában, a midőn a kiállítás helyezett nyeremény nagyon kérdéses. Ekkor fogva közzéadjuk egy sorsjegy vételével aránylag oly esélyt, hogy a mely által hirtelen nagy tőkét nyerhetünk.

Sorsjegyeket nagyon csekély és gyorsan elfogytat, tehát ajánljuk, hogy a rendkívül nagy na készünk és kárlik, azokat, lehetőleg azonnal, azonban mindenesetre

legkésőbb 1. év márczius 30-ig

hozzánk be kell juttatni.

FEHÉR LAJOS és TÁRSA

a m. k. szab. osztálysorsjáték főeljárásitól.

BUDAPEST.

Gizella-tér 5. szám.

2-7.

HIRDETÉSEK

lapunk kiadói hivatalában felvétetnek.

SZIVATTYUKAT

házi, ipari, mezőgazdasági, építkezési és egyéb nyilvános esélőkre kész-, járgány és erőhajtásra,

TÜZFECSKENDŐKET

városi, községi, gazdasági és gyári tűzoltóságoknak

harangokat és harangállványokat

templomok, iskolák stb. részére.

Büzmentesen működő pöczegödör tisztító készülékeket, utcai öntözőkocsikat, sárkaparókat

készít és ajánl a

BUDAPESTI SZIVATTYU- és GÉPGYÁR

RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG (ezelőtt Walser Ferencz)

Budapest, VI., Külső váciut 45.

(25 10-40)

Árjegyzékek és költségvetések ingyen és bérmentve.

Ny. Ifj. Jancsó Mózesnél.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetem Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Sz. 4046 tkvi. 1897.

Árverési hird. kivonat

A kovásznai kir. járásbíró, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Kelemen Lajos ügyvéd végrehajtónak Csoma Andrásné Barabás Zsuzsa végrehajtást szonvedő elleni 80 frt. tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a közdivásárhelyi kir. törvényszék a kovásznai kir. járásbíró, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Kovásznán lévő Zágón község határában fekvő a zágoni 203 sz. tjkvben, A+ 356. 357. és 358. hrsz. egész ingatlanra 789 frt, 80 kr., a zágoni 1818. sz. tjkvben A+ 3852 hrsz. a foglalt ingatlanra 363 frt, és a 48901 hrsz. a foglalt ingatlanra 71 frt 50 kr. összesen 1224 frt 30 krtan ezennel megállapított kiküldési árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1898. évi április hó 5-ik napján délelőtt 9 órákor Zágón község házánál eladotnak.

Árverezni szándékozők tartoznak az ingatlanok becslésének 10 százalékat közzéadni, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírral a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismorvényt átsegélytadni.

Kovácsna, 1897. évi december hó 23-ik napján. A kir. bíróság, mint tkvi hatóság. Sára, kir. bír.